ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

สักยภาพของชุมชนบ้านห้วยฮี้ในการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์

ผู้เขียน

นางสาวพนิตตา สิงห์ครา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวคล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ศาสตราจารย์ คร.มนัส สุวรรณ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ คร.อนุรักษ์ ปัญญานุวัฒน์ กรรมการ อาจารย์ มนัส เตชาเสถียร กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ 2) เพื่อศึกษา ศักยภาพของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ กรณีบ้านห้วยฮื้ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน โดยทำการศึกษาความคิดเห็นทั้งจากประชาชนในหมู่บ้านและบุคคลภายนอกที่ให้ ความช่วยเหลือด้านการท่องเที่ยวในชุมชนแห่งนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำโครงการการท่องเที่ยว เชิงนิเวส สมาชิกในโครงการท่องเที่ยวเชิงนิเวส ผู้นำอาวุโส ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานองค์กรเอกชน พนักงานบริษัทท่องเที่ยวและชมรมมัคคุเทก์ และประชาสัมพันธ์จังหวัด โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 30 คน ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการศึกษา รวบรวมใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสังเกต การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้ สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย การกระจายความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากบริบทของการท่องเที่ยว เชิงนิเวสแบบโฮมสเตย์ พร้อมกับนำปัจจัยด้านต่าง ๆ มาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบร่วมกับข้อมูลที่ ได้จากการสังเกต

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์คือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่นักท่องเที่ยวจะพักแรม ในชุมชนเสมือนเป็นสมาชิกในครอบครัวเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิต แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรียนรู้ วัฒนธรรม ชุมชนแห่งนี้ส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวประมาณ 3-4 ปี สามารถสร้างรายได้ให้แก่ สมาชิกระหว่าง 200-600 บาทต่อเดือน แม้รายได้ไม่สูงนักแต่ก็สร้างความพึงพอใจให้แก่ชุมชน เพราะทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต ถูกรักษาไว้ได้ภายใต้การจัดการการท่องเที่ยว

ผลการศึกษา เมื่อพิจารณาในแง่สังคม พบว่าชุมชนมีการแบ่งโครงสร้างขององค์กรและ มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกันอย่างดี อีกทั้งผู้นำชุมชนมีความเข็มแข็งสามารถสั่งและชักชวน ให้สมาชิกชุมชนร่วมกันทำงานให้สำเร็จได้ ในเชิงกายภาพ การที่ชุมชนตั้งอยู่บนที่สูง ทำให้ ได้เปรียบในแง่ของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงความหลากหลายในพันธุ์พืชและสัตว์ เป็น จุดขายที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แสดงให้เห็นว่าชุมชนบ้านหัวยอื้มีสักยภาพหลายประการ ที่สามารถสนับสนุนการพัฒนาไปสู่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อย่างสมบูรณ์ได้

Independent Study Title

Community Potential in Ecotourism-Homestay Management

in Huay Hee Village

Author

Miss Panitta

Singkra

M.A.

Man and Environment Management

Examining Committee

Prof. Dr.Manat Suwan

Chairman

Assoc. Prof. Dr. Anurak Panyanuwat

Member

Lect, Manat

Techasatian

Member

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) study the community potential to manage ecotourism-homestay in Huay Hee Village, Pooling Sub-District, Muang District, Mae Hong Son Province. 2) review the concepts and theories relating to sustainable tourism, especially, homestay tourism. The study was based on the opinions of the people in this village and outsiders who supported such tourism there.

The key informants consisted of 30 people, selected from local leaders, leaders of ecotourism project, the project members, senior leaders, the sub-district administrating organization president, officers of private sector organizations, personnel of a tour agency and guide club, and the provincial public relation office. Data were collected by the use of a set of questionniares, interviews and observations. The data were, then, analyzed by using descriptive statistics, such as, frequency distribution, percentage, means and standard deviation. The data gathered from interviews were analyzed by using content analysis.

The results were as follows.

Ecotourism-homestay was the ecotourism that tourists could stay in a community in a similar way of the members of a family to learn life style, to exchange experience and to learn the community culture. This community has organized this type of tourism for more than 4 years. It could provide income for the members between 200-600 baht per month. Although the imcome

was not much, but it satisfied the community because natural resources, culture and life style have been conserved due to the tourism management.

It was found that Socially, the community structure was well organized and the specific responsibility was designated to each of the community organization member. The community leader, himself, has strength and power to encourage his people to cooperate in any activity in the community. Physically, the fertility of the natural resources, highland environment as well as the diversity of the living organisms are among the major tourism attractions of the area. The community has had the development potential to be the ecotourism-homestay in many aspects.